

Den äldre människan som patient inklusive förskrivning av förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel

The Older Person as Patient included Prescribing Articles of Consumption and Technical Aids

12,5 högskolepoäng

12,5 credits

Ladokkod: B2ÄF01

Version: 1.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom vård 2016-04-27

Gäller från: HT 2016

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap (A1N), Medicin (A1N)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav:

- Sjuksköterskeutbildning 180 högskolepoäng enligt 2007 års studieordning, eller
- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng enligt 1993 års studieordning, innefattande ett 10-poängs självständigt arbete, eller
- Äldre sjuksköterskeutbildning och en kandidatexamen i vårdvetenskap/omvårdnad
- Svensk legitimation som sjuksköterska
- 1 års yrkeslivserfarenhet som sjuksköterska (heltid)

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen syftar till fördjupade kunskaper i att vårda äldre människor som patienter. Lagar och författningar och deras tillämpning ingår, liksom att studenten tillägnar sig fördjupade kunskaper i gerontologi, geriatriska sjukdomstillstånd och behandlingar. I kursen ingår verksamhetsförlagd utbildning och moment som ger förutsättningar att förskriva förbrukningsartiklar, tekniska hjälpmedel och deras användningsområden.

Mål

1. Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- 1.1 redogöra för biologiska, etiska, fysiologiska, psykologiska och sociokulturella aspekter på åldrandet,
- 1.2 analysera och reflektera över begrepp, modeller och teorier om åldrandet,
- 1.3 redogöra för personcentrerad vård av den äldre människan och dennes närstående,
- 1.4 redogöra för den äldre människans behov av förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel,
- 1.5 redogöra för konkurrerande perspektiv och målkonflikter mellan olika intressen och behov utifrån hållbar utveckling i den äldre människans hem, kommuner och landsting.

2. Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- 2.1 identifiera, bedöma, analysera och värdera komplexa behov och tillstånd hos äldre människor samt utföra och utvärdera relevanta omvårdnadsåtgärder,
- 2.2 bedöma och utreda behovet av förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel samt vid behov förskriva sådana i enlighet med gällande föreskrifter,

2.3 tillämpa ett evidensbaserat vårdande med en hållbar utveckling, utifrån ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv, relaterat till den äldre människan som patient och dennes närstående,
2.4 tillämpa lagar, författningar och föreskrifter,
2.5 visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbete,
2.6 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses.

3. *Värderingsförmåga och förhållningssätt*

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

3.1 analysera och värdera hur den äldre människans grundläggande behov och livssituation påverkas vid funktionsnedsättning,
3.2 visa ett etiskt förhållningssätt och bemötande av äldre människan och dennes närstående,
3.3 värdera och problematisera hållbar utveckling i relation till åldrandet och vård av den äldre människan, utifrån ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv.

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- Föreläsningar
- Diskussionsforum
- Reflektionsseminarium
- Verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen sker genom flexibelt lärande. Arbetsformen vid flexibelt lärande förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten dator, webbkamera och headset. Studierna baseras på självständiga studier samt gemensamma kursträffar förlagda till Höskolan i Borås. Kommunikation mellan lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg. Vissa studieuppgifter genomförs i grupp med syfte att stimulera och utveckla förmågan till kommunikation, reflektion, samverkan och självkänedom.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- Diskussionsforum: Lärandemål 1.1, Högskolepoäng: 0.5, Betygskala: Underkänt eller Godkänt
- Reflektionsseminarium 1: Lärandemål 1.2 2.6, Högskolepoäng: 1, Betygskala: Underkänt eller Godkänt
- Reflektionsseminarium 2: Lärandemål 1.4 1.5 2.2 2.6 3.3, Högskolepoäng: 1.5, Betygskala: Underkänt eller Godkänt
- Individuell inlämningsuppgift: Lärandemål 1.1 1.3 2.6 3.1, Högskolepoäng: 2, Betygskala: Underkänt eller Godkänt eller Väl godkänt
- Verksamhetsförlagd bedömning: Lärandemål 1.3 2.1 2.3 2.4 2.5 3.2, Högskolepoäng: 7.5, Betygskala: Underkänt eller Godkänt

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första examinationstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade ”uppsamlingstentamen”, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär.

Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt

utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Dahlberg, K. & Segesten, K. (2010). *Hälsa & vårdande i teori och praxis*. Stockholm: Natur & Kultur. 344 s.

Dehlin, O., Hagberg, B., Rundgren, Å., Samuelsson, G. & Sjöbeck, B. (2000). *Gerontologi: Åldrandet i ett biologiskt, psykologiskt och socialt perspektiv*. Stockholm: Författarna och Natur och Kultur. 314 s.

Diabeteshandboken.se (2016). *Diabeteshandboken.se*. <http://www.diabeteshandboken.se/> [2016-03-07]

Josefsson, K (Red.) (2011). *Äldre personers hälsa, levnadsvanor och livsvillkor*. FoU i Sörmland, Folkhälsocentrum Landstinget Sörmland, Samhällsmedicinska enheten, Örebro läns landsting och Social Velfärd, Regionförbundet Örebro: Eskilstuna och Örebro. 30 s.

Josefsson, K. (2009). *Sjuksköterskan i kommunens äldreomsorg*. Stockholm: Författaren och Gothia Förlag. 159 s.

Josefsson, K., Andersson, M. & Erikstedt, E. (2016). Older adults' self-rated health and health differences by age and gender: A quantitative study. *Healthy Aging Research* 5:1. DOI: 10.12715/har.2016.5.1

Kirkevold M, Brodtkorb K, Hylen Ranhoff A. (2010). *Geriatrisk omvårdnad. God omsorg till den äldre patienten*. Stockholm: Författarna och Liber. 250 s.

Kjellström, T., Håkansta, C. & Hogstedt, C. (2005). *Folkhälsa, hållbar utveckling och globalisering* [rapport]. http://lgdata.s3-website-us-east-1.amazonaws.com/docs/1829/956774/Folkhalsa_hallbar_utveckling_och_globalisering.pdf [2016-04-28] 288 s.

Larsson, M. & Rundgren, Å. (2010). *Geriatriska sjukdomar*. Lund: Studentlitteratur. 365 s.

Nikola.nu (2015). *Nätverk inom blås och tarmfunktionsstörning*. <http://www.nikola.nu/> [2016-04-28]

Persson, E., Berndtsson, I. & Carlsson, E. (2008). *Stomi- och tarmopererad: Ett helhetsperspektiv*. Lund: Studentlitteratur. 228 s.

Raadu, G. (Red) (2016). *Författningshandbok. För personal inom hälso- och sjukvård*. Stockholm: Liber. 40 s.

Socialstyrelsen (2016). *Vård och omsorg om äldre: Lägesrapport 2016* [rapport]. <http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/20088/2016-2-29.pdf> [2016-04-28] 60 s.

Socialstyrelsen (2016). *Äldre och läkemedel*. <http://www.socialstyrelsen.se/aldre/aldreshalsa/aldreochlakemedel> [2016-04-28]

Socialstyrelsen. (2015). *Nationella riktlinjer för diabetesvården*. <http://www.socialstyrelsen.se/nationellariklinjerfordiabetesvard> [2016-04-28]

Socialstyrelsen. (2011). *Näring för god vård och omsorg: En vägledning för att förebygga och behandla undernäring* [rapport]. <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2011/2011-9-2> [2016-04-28] 180 s.

Wadensten, B. (2006). An analysis of psychosocial theories of ageing and their relevance to practical gerontological nursing in Sweden. *Scandinavian Journal of Caring Science*, 20(3), ss. 347-354. DOI: 10.1111/j.1471-6712.2006.00414.x

Vårdförbundet och Svensk sjuksköterskeförening. (2011). *Omvårdnad för äldre. Rapport från Hearing år 2009* [rapport]. https://www.vardforbundet.se/Documents/Rapporter/Nationella/Omvardnad%20for%20aldre_0911.pdf [2016-04-28] 20 s.

Vårdhandboken. (2014). *Förskrivningsrätten personliga hjälpmedel*. <http://www.vardhandboken.se> [2016-04-28]

Västra Götalandsregionen. Avdelningen funktionshinder och delaktighet. (2015). *Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel*. <http://www.vgregion.se/Ovriga-sidor/Handbok-for-forskrivning-av-personliga-hjalpmedel/Om-handboken/> [2016-04-28]

Därutöver kan artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.